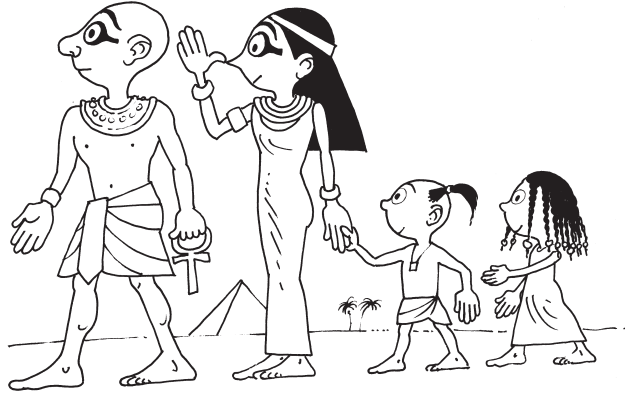

Egipčani

Egipčane skoraj vsak pozna. Vsak je že slišal o piramidah, o mumijah ali o reki Nil. Kdo pa so bili ti Egipčani in kako in kje živeli?

Stari Egipčani so imeli v času 4000 do 500 pred Kristusom veliko državo v dolini reke Nila. Ležala je med Libijsko in Arabsko puščavo. O obdobju »starega Egipta« govornimo, če govorimo o času vladanja faraonov.

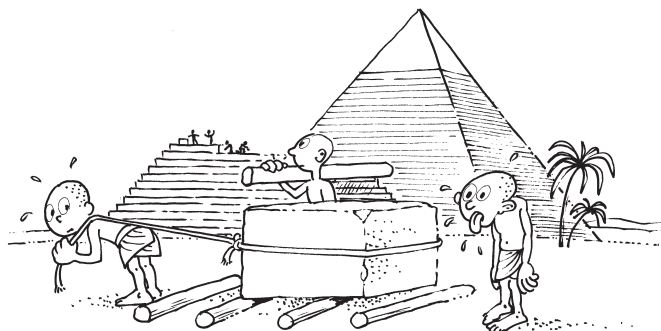
Reka Nil je bila zelo pomembna za stare Egipčane: vsako leto julija je poplavlila deželo. Ko se je spet umaknila, je na poljih pustila izredno rodovitno blato. V to blato so sadili in sejali. Tako so v suhi deželi imeli zelo dobre letine. Dežela je živela od poljedelstva – vse se je vrtelo okoli sejanja, nege polja in letine. Imeli so zelo moden sistem jarkov, s katerimi so napeljali vodo na suha polja.

Bogatejši Egipčani so živeli v hišah iz opeke. Opeko so naredili iz blata in jo posušili na soncu. Strehe

so bile vodoravne in so služile kot balkon. Spali so v zadnjem delu hiše, poleti pa na strehi. Hiše so imele tudi kopalnico in stranišče. V Evropi v tem času na to še mislili niso.

Ker je bilo v Egiptu zelo vroče, so nosili Egipčani hladne, enostavne obleke. Moški so imeli kratka krila, ženske pa dolge obleke z naramnicami. Ličili so se tudi moški, ne samo ženske. Nosili so nakit iz zlata in iz dragocenih kamnov. Otroci so večina tekali okoli brez oblek. Fantje so imeli obrbite glave z enim samim pramenom, deklice pa so imele kite.

Večina otrok se ni šolala. Fantje so se učili poklica svojega očeta, deklice pa so pomagale materam. Otroci bogatih staršev so imeli vzgojitelja ali pa so hodili v šolo. Vzgojitelj je večinoma bil suženj.

Egipčani so pisali na papirus: Papirus je vrsta papirju podobnega materiala. Papirus so pridobivali iz istoimenske močvirske rastline. Rastlina raste samo v bližini rek. Največ so jo pridobivali ob reki Nil. Papirus so izdelovali tako, da so iz papirusa naredili enake dele in jih položili drug na drugega in drugega poleg drugega. Nato so plahte obtežili, da je iz njih iztekla tekočina in da so se deli zlepili.

Pisava je bila sestavljena iz majhnih slik – hieroglifov ali svetih zarez. Vsaka slikica je pomenila besedo. Egipčani so veliko napisali, tako danes veliko vemo o načinu življenja, imenih, kako so živeli in mislili.

Matematika Matematika se je začela razvijati zaradi potrebe po meritvi po poplavih in določanja meja med sosednjimi območji. Poleg tega so jo uporabljali pri gradnji palač oziroma svetišč. Poznali so seštevanje, odštevanje, množenje in deljenje, poznali pa so tudi tablice množenja in deljenja.

Astrologija in astronomija Poznali so prve koledarje, ki so temeljili na Sončevem letu. Znali so že izračunati sončne in lunine mrke, poznali pa so tudi pet planetov in 36 zvezd.

Medicina Za vsako bolezen so v starem Egiptu mislili, da je nastala zaradi duhov, ki so obsedli bolnika. Bolezen so določili zdravniki in povedali, katera zdravila mora jemati. Duhove so poskušali spraviti iz telesa s čarobnimi izreki.

Književnost Egipčanska književnost je obsegala pesniške in pripovedne stvaritve. Iz Egipta prihajajo najstarejše zgodbe na svetu (Zgodba o dveh bratih). Za najbolj znano egipčansko delo štejemo Knjige mrtvih, ki so jih zakopali skupaj s pokojniki.

Gradbeništvo Egipčani so znani po mojstrski spretnosti gradnje, saj so ustvarili eno od sedmih čudes sveta, piramide. Služile so kot grobnica faraonov v stari in srednji državi. Najbolj znana je Keopsova piramida pri Gizah, ki je visoka 137 m (prvotno 146 m).